824/09

Den 6. juli 2009 blev i sag nr. 74.482:

xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der via sin tidligere ansættelse har en arbejdsmarkedspensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesummen samt anerkende, at han har et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3.

Selskabet har afvist at udbetale invalidesummen under henvisning til, at kravet er forældet. Med hensyn til invalideydelser har selskabet afvist at anerkende et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 under henvisning til, at der ikke finder lægelig dokumentation herfor, og at kravet i øvrigt er forældet.

Pensionsordningen giver ret til udbetaling af invalidesummen, såfremt den generelle erhvervsevne i forsikringstiden er nedsat med halvdelen. Pensionsordningen giver desuden ret til udbetaling af invalideydelser, når den generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Klageren, der er født i 1953, kom til Danmark i 1993 som flygtning fra Bosnien. I Bosnien fik han en uddannelse som automekaniker/elektromekaniker. De efterfølgende 20 år har han arbejdet som varmemester/hospitalspedel og som redder på et sygehus. Den 12/8 1996 blev han ansat i ulønnet praktik i A., og i december 1996 blev han ansat i samme virksomhed som altmuligmand. Grundet slidgigt i lænderyggen kunne han ikke

klare arbejdet og ophørte den 9/3 2000. Pr. 1/8 2002 blev han af kommunen tilkendt forhøjet almindelig førtidspension af helbredsmæssige årsager.

Ved ansøgning af 3/4 2005 har klageren ansøgt selskabet om udbetaling af helbredsbetingede ydelser. I ansøgningen har han anført første sygedag som værende 3/1 2000 og anført at have været syg siden 1999. Han har tillige i ansøgningen anført, at han er blevet tilkendt førtidspension pr. 1/8 2002.

Selskabet rekvirerede på baggrund heraf det lægelige og kommunale materiale. Fra klagerens egen læge, N.S., modtog selskabet ved erklæring af 31/3 2005 oplysning om, at klagerens tilstand inden for de sidste 3 år var nogenlunde uændret. I øvrigt fremgik bl.a.:

> "Pt. har almindelig forhøjet førtidspension på baggrund af kroniske rygsmerter.
> Der er påvist ret udtalt spondylartrose lumbalt og afsmalende discus L4/L5 discusprolaps.
> Man har dog ikke fundet operationsindikation, men pt. er udelukkende behandlet med daglige rygøvelser.
> Diagnoserne er stillet nov. 2001 på Sygehus F.R. i Ryg Amb.
> …
> 2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på aktuelle helbredsklager
> 52-årig mand i god almen tilstand.
> Rygstatus: pt. frembyder ingen skævheder i ryggen, men en noget affladet lænderyg.
> Der er normal torakal kyfose.
> Bevægeligheden i ryggen er tydeligt nedsat i lændedelen.
> Finger-gulvafsatand ca. 30 cm, således er sidebøjninger betydeligt indskrænket.
> Der er normale dybe senereflekser og der er ingen radikulære tegn rent objektivt.
> …
> 3. Diagnoser
> Latin og dansk
> Spondylartrose inkl. degeneratio disci og prolapsus disci L4/L5.
> Udtalte slidgigtforandringer i lænderyggen med sammenfalden bruskskive og prolaps.
> …
> 5. Beskrivelse af funktionsevnen
> Beskrivelse af patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af, hvad patienten ikke længere kan påtage sig.
> Pt. er skønnet at have betydeligt nedsat funktionsevne pga. sine kroniske rygsmerter."

Af O. hospitals notat af 23/5 2001 fremgår bl.a.:

> "Har været til CT-skanning af columna lumbalis, som viser spondylartrose i næsten alle niveauer, og på niveau L-4/5 er der en prolaps mod venstre. Der er i øvrigt diskusdegeneration på dette niveau.
> …
> Anamnestisk og klinisk er der ikke helt overensstemmelse med neuroradiologisk undersøgelse, således er der ingen tegn til venstresidig L-V rodaffektion, som man forventer set ud fra CT-skanningsbilleder.

> Det drejer sig om en kronisk rygpatient på baggrund af degenerative forandringer i columna lumbalis samt venstresidig L-4-prolaps.
> Anbefales konservativ behandling, og i denne forbindelse henvises patienten direkte til Rygambulatoriet i R.
> På grund af disse kroniske rygsmerter kan patienten formentlig ikke foretage sig hårdt fysisk arbejde. Patienten anbefales fortsat rygtræning og mindre belastende job for at holde rygmuskulaturen i form.
> Patienten informeres om, at kirurgisk behandling ikke hjælper ham."

Ved skrivelse af 5/7 2005 har selskabet afvist udbetaling af invalidesummen under henvisning til, at kravet er forældet, idet selskabet har henvist til, at klageren senest ved tilkendelse af helbredsbetinget førtidspension i 2002 har været klar over, at den generelle erhvervsevne var varigt nedsat af helbredsmæssige årsager.

Klagerens fagforbund tilskrev selskabet den 20/2 2006 med anmodning om en nærmere redegørelse for afvisningen af kravet og forældelsesspørgsmålet.

Ved skrivelse af 25/4 2006 har selskabet nærmere redegjort for begrundelsen for afvisning, idet selskabet ud fra det rekvirerede materiale har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne har været nedsat med halvdelen siden 23/5 2001. Kravet på udbetaling af invalidesum er dermed forældet, idet klageren skulle have fremsat sit krav inden udgangen af 2004.

Ved skrivelse af 16/6 2008 til selskabet har klageren anført, at helbredet siden 1/8 2002 er blevet forværret, hvorfor han har ansøgt om mellemste førtidspension. Selskabet afviste imidlertid kravet.

Over for nævnet har klageren herefter i klage modtaget den 15/8 2008 nedlagt påstand om udbetaling af løbende tillægspensionsydelser samt invalidesummen og har til støtte herfor henvist til skrivelse af 13/8 2008 til nævnet. Det fremgår heraf:

> "Jeg er helt uforstående over, at jeg ikke kan få engangsbeløb og løbende pension, da jeg ingen erhvervsevne har og er tilkendt førtidspension. På afgørelsens tidspunkt kunne jeg ikke dansk, er stadig dårlig til det. Jeg kendte heller ikke reglerne omkring mine muligheder/rettigheder.
> Jeg kan heller ikke forstå, at retten til nogle ydelser, som man selv [har] været med til at betale for, kan forældes!

Mit helbred er blevet endnu dårligere og jeg har søgt om mellemste førtidspension og afventer afgørelse - giver den afgørelse mig muligheder for at få ydelser fra Industriens Pension?

Jeg kunne ikke gøre noget dengang, da det ikke var nogen, der kunne hjælpe mig - nu fik jeg hjælp til at skrive dette brev og beder jer om at kigge på mine muligheder og give mig råd/hjælp!"

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 13/1 2009 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"**Ad invalidesum**

- For at få ret til invalidesum fra Industriens Pension er det en betingelse, at erhvervsevnen i forsikringstiden varigt er nedsat med halvdelen i alle erhverv, jf. forsikringsbetingelserne § 8, stk. 1 (gældende for perioden januar 2001 - juli 2002). Forsikringstiden løber fra forsikringens ikrafttræden til den forsikrede overgår til hvilende medlemskab. N.B. overgik til hvilende medlemskab den 1. juli 2002, og fra den dato har han ikke længere ret til invalidesum. Han har dog efter 1. juli 2002 ret til en mindre invalidepension, hvis hans erhvervsevne er nedsat med 2/3 i alle erhverv.

- N.B. søgte først om helbredsbetingede ydelser den 3. april 2005, og der er derfor indtrådt forældelse af hans krav på invalidesum efter forsikringsaftaleloven § 29, som var gældende på tidspunktet for N.b.s erhvervsevnetab. Det fremgår af indledningen til Industriens Pensions forsikringsbetingelser, at forsikringsaftaleloven gælder for forsikringen, medmindre andet er bestemt i pensionsbevis eller forsikringsbetingelser. Der er ikke bestemt andet i forsikringsbetingelserne gældende for perioden januar 2001 - juli 2002, så forsikringsaftalelovens regler om forældelse finder derfor anvendelse.

- Det fremgår af dagældende forsikringsaftalelov § 29, at krav på invalidesum forældes to år efter udgangen af det kalenderår, hvor man fik kundskab om sit krav og om, at kravet er forfaldet.

- På baggrund af oplysninger af 23. maj 2001 fra Neurokirurgisk Afdeling, O. (bilag …), hvor det fremgår, at N.B. er kronisk rygpatient uden mulighed for kirurgisk behandling, vurderede vi, at der den 23. maj 2001 var lægelig dokumentation for, at hans erhvervsevne varigt var nedsat med halvdelen i alle erhverv. (Bilag …) Kravet på invalidesum er forfaldet 14 dage efter skadestidspunktet den 23. maj 2001.

- N.B. er pr. 1. august 2002 bevilget forhøjet almindelig førtidspension af helbredsmæssige årsager (bilag …), og vi har lagt til grund, at N.B. senest ved bevillingen af førtidspension har haft kundskab om sit erhvervsevnetab og dermed om sit krav og om, at det var forfaldet jf. herved også Ankenævnets kendelse nr. 72.899 (Bilag …).

- Vi fastholder, at N.B. ved udgangen af 2002 har haft kundskab om sit erhvervsevnetab, så han på det tidspunkt kunne have søgt om helbredsbetingede ydelser. Da vi først modtog hans ansøgning i april 2005, har han ikke ret til invalidesum, da hans krav herpå blev forældet ved udgangen af 2004, jf. den dagældende 2-årige forældelsesfrist i FAL § 29.

Ad invalidepension, bidragsfritagelse og børnepension

- For at få ret til invalidepension, bidragsfritagelse og børnepension er det en betingelse, at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 i alle erhverv af helbredsmæssige årsager. Er-

hvervsevnen anses for varigt nedsat, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet), jf. forsikringsbetingelserne § 7, stk. 1.

- Vi fastholder, at der ikke er lægelig dokumentation for, at N.B.s erhvervsevne i alle erhverv er varigt nedsat med 2/3 i forsikringstiden, det vil sige frem til den 1. juli 2002 Fra dette tidspunkt har han ikke længere ret til invalidesum, men kun evt. ret til en mindre invalidepension ved 2/3 erhvervsevnetab.

- Den 7. november 2001 vurderes det på Rygambulatoriet, Sygehus F.R., at N.B. vil kunne varetage et arbejde, hvis han undgår tunge løft og belastninger for lænden (bilag …).

- Læge N.S. vurderer den 31. marts 2005, at N.B.s helbredsmæssige tilstand har været uændret de forudgående tre år (bilag …).

- I foråret 2007 havde N.B. over en periode på 2-3 måneder trykkende smerter i brystet og åndenød, men en undersøgelse på Kardiologisk Ambulatorium, S. Sygehus, viste normale forhold (bilag …).

- Ifølge statusattest af 17. juni 2008 fra læge N.S. har N.B. henvendt sig flere gange på grund af depressive symptomer, men der er ikke iværksat behandling eller kontakt med psykiatrien (bilag …).

- Uagtet om N.B. måtte have fået en psykisk lidelse, er der ikke lægelig dokumentation for, at hans tilstand skulle have medført en varig erhvervsevnenedsættelse, når der end ikke er iværksat behandling.

- Vi fastholder, at N.B. derfor heller ikke efter den 1. juli 2002 har ret til den som følge af fripolicen reducerede invalidepension ved et varigt erhvervsevnetab i ethvert erhverv på mindst 2/3.

- For det tilfælde, at nævnet måtte mene, at N.B.s erhvervsevne er varigt nedsat med 2/3 i alle erhverv tager vi afhængigt af skadestidspunktet forbehold for forældelse af det heraf følgende krav, jf. FAL § 29."

Der har efterfølgende været ført nogen korrespondance, hvorunder klageren har anført, at han føler, at han bliver straffet, fordi han ikke har forståelse for reglerne og det danske sprog. Han er heller ikke enig i selskabets lægekonsulents vurdering af erhvervsevnetabet og har i den forbindelse henvist til, at det ikke hænger sammen med kommunens tilkendelse af førtidspension.

Selskabet har i skrivelse til nævnet af 2/2 2009 fastholdt, at argumenterne ikke ændrer ved, at kravet på invalidesum er forældet, ligesom selskabet ikke finder, at der er lægelig indikation for, at hans generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3. Dog bemærker selskabet, at klageren er berettiget til fripolice i form af en mindre invalide-

pension ved et varigt generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3, hvorfor klageren i skrivelsen anmodes om at indsende eventuelle nye lægelige oplysninger.

Ved skrivelse af 5/2 2009 har klageren indsendt yderligere lægeligt materiale for perioden 7/1 -2/2 2009. Det fremgår bl.a. heraf:

> "Forud for aktuelle hændelse/sygdom
> Mangeårige lændesmerter, gradvist tiltagende og svært kompromitteret funktionsniveau i det daglige
>
> Funktionsniveau ved udskrivelse
> Selvhjulpen i ADL, men får smerter stort set ved alt. Klarer ikke nogen form for belastning. Førtidspensioneret pga. ryggen og har tidligere klaret et par timers arbejde dagligt, men det kan han ikke længere
>
> Uddybende information
> Ved MR-scanning er der påvist multiple degenerative forandringer lumbalt og omkring thoracolumbale overgang. Modic type II forandringer flere steder lumbalt.
>
> Genoptræningsbehov ved udskrivelse
> Stabilitet, udholdenhed, men nok starte på et meget lavt niveau. Han bør ikke arbejde langt ud over smertegrænsen."

Selskabets lægekonsulent, der er ledende overlæge på ortopædkirurgisk hospitalsafdeling, blev forelagt sagen og har i vurdering af 17/2 2009 bl.a. anført:

> "Det beskrives, at han har mangeårige lændesmerter, gradvist tiltagende. Får smerter ved alt, men kan dog klare sig i det daglige. MR-skanning har vist slidgigt i lænden og i overgangen til brystryggen.
> Jeg mener, sammenlagt medfører dette ikke noget i forhold til den tidligere afgørelse. Der er ikke nye oplysninger, der kan ændre på den afgørelse, der er udfærdiget. Der synes dog ifølge nogle notater, der er fra reumatolog K.B., at være tale om, at medlemmet er meget insisterende på at få taget stilling til en evt. pension. Det beskrives her i november 2008, at der er tale om forværring indenfor de sidste 5-6 måneder, men det er ikke noget, der ellers fremgår tydeligt af akterne, og i hvert fald bekræfter det så, at der har været tale om forværring efter at medlemmet er overgået til ikke at kunne få ydelser."

På baggrund heraf fastholdt selskabet sin afgørelse, som meddelt ved skrivelse til nævnet af 20/2 2009.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 7. Invalidepension og bidragsfritagelse**
> Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

…
§ 8. Invalidesum
Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 1/2 eller mere af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Ad. invalidesum

Efter sin gennemgang af sagen må nævnet lægge til grund, at klageren har haft kundskab om sit erhvervsevnetab i hvert fald fra 1/8 2002, hvor han blev tilkendt helbredsbetinget førtidspension, ligesom han på dette tidspunkt har været klar over, at kravet var forfaldet. Kravet på udbetaling af invalidesummen er dermed forældet ved udgangen af 2004, jf. den dagældende to-årige forældelsesfrist i forsikringsaftalelovens § 29. Det forhold, at klageren på grund af sine manglende danskkundskaber har været uden kendskab til, hvilke rettigheder forsikringen gav ham i anledning af erhvervsevnetabet, kan ikke føre til et andet resultat.

Ad. invalidepension

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte give selskabet medhold i, at der ikke er lægelig indikation for et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i forsikringstiden indtil den 1/7 2002.

Ad. reduceret invalidepension som følge af fripolice

Nævnet finder det efter sin gennemgang af det seneste lægelige materiale og lægekonsulentens vurdering heraf ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevnetab for tiden er nedsat med mindst 2/3 som krævet.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann